

Abonamentele

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., $\frac{1}{4}$ an 2 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 5 fl., 1 an 10 fl.

Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună
mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., $\frac{1}{4}$ an 3 fl. 50 cr.,
 $\frac{1}{2}$ an 7 fl., 1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

$\frac{1}{4}$ an 10 fr., $\frac{1}{2}$ an 20 fr., 1 an 40 fr.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

Insertiunile

Un șir garmond prima dată 7 cr.,
a doua oară 6 cr., a treia oară 5 cr.,
și timbru de 30 cr.

Redacțiunea și Administrațiunea:
Sibiu, strada Cisnădiei Nr. 3.

Se prenumără și la poste și librării.

Un număr costă 5 cr.

Epistole nefrancate nu se primesc.
Manuscripte nu se înapoiază.

„Il n'y a point de plus cruelle tyrannie que celle que l'on exerce à l'ombre des lois et avec les couleurs de la justice.“

(Nu există tiranie mai cruntă ca cea exercitată la umbra legilor și păstrând aparențele justiției.)

Iluziuni deșerte.

Vorbind despre înfrîurirea Maghiarilor asupra țărilor din Orient, comitele Teodor Andrassy se resumă în cuvintele: „Nu este pentru noi cu puțință o politică orientală înțeleaptă decât așa, dacă brațul nostru e destul de tare atât pentru pedepsire, cât și pentru recompensare.“

Brațul nostru? Al cui braț? Al Maghiarilor, fără îndoială numai al lor. Acesta are să fie tare și pentru pedepsire, și pentru recompensare.

Nobilul comite recunoaște însă și el însuși, că brațul Maghiarilor e prea slab și că Maghiarii trebuie să renunțe la independența Ungariei, pentru-ca astfel să poată lucra cu puterea întregii monarhii. Noi celelalte popoare din regatul ungar și din întreaga monarhie avem să punem puterile noastre toate la dispozițiunea Maghiarilor, pentru-ca brațul lor să aibă tăria cuvenită. Și fără îndoială tare ar fi brațul Maghiarilor, dacă ei ar fi știut să ne inspire încrederea și simpatia, pe care ar trebui să le avem față de dînșii, pentru-ca să punem puterile noastre la dispozițiunea lor.

Adevărul e însă, că nu ni-au inspirat această încredere, n'au știut să câștige simpatiile noastre, și astfel brațul lor, și altfel slab, prin noi nu devine mai tare, ci mai slab încă.

N'au aristocrații maghiari decât să se uite bine împregiurul lor, pentru-ca să se încredințeze, că e destul ca Maghiarii să voaescă ceva, pentru-ca Românii, Sârbii, Croații, Slovaci și Germanii aproape toți să nu voaescă același lucru. Și este foarte deșertă iluziunea, că Maghiarii ei de ei vor găsi vre-odată la concetățenii lor nemaghiari cătuși de puțină spriginire sinceră în ceea-ce privesce „misiunea istorică“ în Orient. Nu! Trebuie să fie foarte naiv omul, care nici acum, după douăzeci de ani, n'a ajuns încă la convingerea, că mai presus de toate Monarchul nostru este acela, care

dispune de puterile noastre, că mai presus de toate încrederea noastră în Casa domitoare e ceea-ce menține ordinea socială în țările aceste și că din grația Monarchului nostru dispun Maghiarii, pe cât dispun, de puterea publică, câtă vreme sînt resoane de stat, care o cer aceasta.

Și cu cât mai mult abuzează Maghiarii de puterea ce li se lasă, cu cât mai incapabili se arată pentru împlinirea misiunii ce-și arogă, cu atât mai curînd va sosi timpul, când resoanele de stat vor cere, ca să li se iee o parte din puterea, pe care-o au astăzi.

Și abuzul de putere e preconisat, când comitele Teodor Andrassy ăce:

„Drept a doua problemă a noastră trebuie să accentuez dezvoltarea culturală. Superioritatea culturală a fost ceea-ce a îndreptățit pe națiunea noastră să iee rolul conducător în țeară. Această superioritate a noastră a avut înfrîurirea ei binefăcătoare, amalgamisătoare asupra acelei părți din naționalități, care este condusă de ambițiunile ei intelectuale; această superioritate a noastră ne face să fim avangarda lumii civilizate. Dacă voim deci să ne păstrăm pozițiunea, dacă voim să ne susținem în rolul conducător nu numai în lăuntrul hotarelor noastre, ci totodată și în fața noiei vieți ce se desvâlță în Orient, nu putem s'o ajungem aceasta decât printr'un mai înalt grad de cultură, și anume prin cultivarea științelor înalte, prin avântul aședămintelor de învățământ, prin promovarea artelor, ale literaturii și ale instrucțiunii populare, prin desvoltarea vieții orășenești ș. a. m. d. Numai cea mai intensivă și mai extensivă lucrare poate să pună capăt scăderilor, care au urmat din numeroasele lovituri ale sorții. Popoarele, care se bucură de un mai înalt grad de cultură, pot să rezolve aceste probleme cu lesnere: nouă însă ne trebuie o conducere înțeleaptă, care nici în această direcțiune nu scapă din vedere scopurile politice noastre. Lucrarea aceasta cere, se înțelege, mulți bani și apasă greu asupra contribuabilului. Dar' să avem în vedere, că puterea spirituală este un capital neprețuit, care la nevoie aduce camete mari.

„Stăruie unii să facem economii! Dar' unde să facem începutul? Sînt oare lefurile învățătorilor luxurioase? Scriitorii nostri, pictorii nostri și a. m. d. sînt poate retribuiri cu multă liberalitate de stat? Ori poate că teatrele noastre prosperează? E cercul celor ce știu să cetească atât de mare, încât să dispară alături cu el

cei-ce nu știu? Pe acest teren exigențele existenței noastre politice și naționale colidează cu finanțele noastre. Dar' să mergem mai departe. În viața economică nu se ivesce nici o idee de vre-o importanță mai mare, fără-ca să se facă numai decât întrebuințare de subvențiunea statului; spiritul de întreprindere ce ese pe ici pe colo în viața socială la iveală, adoarme în curînd fără de încurajarea statului. Aceasta dovedesce din destul, că statul trebuie să între activ pretutindenea, dacă nu voim să provocăm un regres. Trebuie, domnilor, să fim în clar, că ori-și-ce regres pe terenul cultural ori economic ne-ar opri în evoluțiunea noastră națională. Cu legile de fier ale progresului cultural nu poți discuta. Dacă nu vom deprinde încetul cu încetul pe puterile vii ale Orientului să vadă în centrele noastre culturale steaua lor conducătoare; dacă nu vom abate mulțumirea trebuințelor lor industriale în curînd pe căile, care corîspund cu interesele noastre, perdem terenul și pierderea noastră abia se va mai pute repara.“

Statul ungar are deci să iee dela noi dela toți și să dea pentru încurajarea spiritului de întreprindere al Maghiarilor, pentru sporirea lefurilor, pe care le primesc învățătorii maghiari, pentru literații, pentru pictorii, pentru sculptorii, pentru artiștii maghiari în genere, pentru teatrele maghiare, pentru tot ceea-ce poate să ajute dezvoltarea economică și culturală a Maghiarilor.

Astfel statul ne ruinează, ce-i drept, pe noi, care dăm mereu și nu primim nimic drept eculivalent, dar' popoarele din Orient, — și acesta e lucrul cel mare, — se deprind a privi la centrele de cultură ale Maghiarilor ca la nisce stele conducătoare.

Da! Au trecut însă douăzeci de ani și popoarele din Orient tot n'au luat de-prinderea aceasta, ba nici că le trece măcar prin gând s'o iee.

La universitățile maghiare și la celelalte aședămintele de învățământ ori la academiile de artă ale Maghiarilor nu studiază nici un tînăr din Orient. Românii, Sârbii, Bulgarii, Grecii, dacă voesc să facă studii serioase, se duc în Germania, în Franța, în Belgia ori în Italia, trec prin Ungaria, dar' nici unul nu se oprește aici. Ba chiar

dintre Românii și Sârbii din țările coroanei ungare, cu toate greutățile ce li se fac, studiază la Viena și la Graz mai mulți ca la Budapesta și Cluj.

Nu merge Românul și Sârbul la universitatea maghiară decât de nevoie, și dintre o sută de tineri români, care au fost siliți să-și facă studiile la vre-una din universitățile maghiare, terminându-și studiile, 95 se scutură, ca să desbrace cât mai curînd tot ceea-ce e maghiar în știință, pe care au câștigat-o.

Dar' un lucru mai concludent încă. Aristocrații maghiari de sigur că nu știu, ceea-ce ar trebui să știe, că la universitatea din București studiază mai mulți tineri români din Ardeal ca la cea din Cluj. Astfel nu numai că centrele culturale ale Maghiarilor nu sînt „stele conducătoare“ pentru popoarele din Orient, ci pentru o însemnată parte din regatul ungar „stelele conducătoare“ sînt afară de acest regat, parte în țările de preste Laita la Viena, Graz, Praga și Cernăuți, parte în Orient, la București, Iași și Belgrad.

Sînt risipiți banii ce se cheltuesc spre a-i da poporului maghiar lustrul de „avangardă a lumii culte“, fiindcă Maghiarii n'au relațiuni cu popoarele din Orient, nu se bucură nici de încrederea, nici de simpatiile acestor popoare și nici după o domnie de douăzeci de ani n'au ajuns să li se recunoască superioritatea culturală.

Etă cum un țiar maghiar, „Egyet-értés“, prezintă rezultatele obținute de Maghiari în timpul celor din urmă douăzeci de ani:

„Speram, că vom înainta economic, că starea materială a poporului va merge spre înflorire, că fabricile noastre vor prospera, industria noastră va lua avînt. Nimic din toate acestea nu s'a realizat. Poporul e aji mai sărac ca atunci, când husarii lui Bach îl storceau. El e silit să părăsească țeara părinților sei și ia cărja pribeagului, ca să-și caute o altă patrie în America, o ivire necunoscută mai nainte. Industria noastră nu s'a ridicat. Puțina industrie de casă, pe care o aveam, a fost nimicită și ea.

Foița „Tribunei“.

Năluca.

O schiță.

De N. Trîmbițoiu.

(Urmare și fine.)

Dascălul nost dela fire nu era curagios,
Dar' acum, în așa stare, se temea a fi fricos,

215. Căci gîndia tot la Florica, și ăst gînd îi ajuta
Contra fantasmei de noapte, contra ce l-ar spăimînta.

Când vîdî el țintirîmul cu crucile în sus stînd,

Îl cuprîns-o groază mare, căci îi veniră în gînd

Priculici, strigoi și moarte, ființe din ceea lume,

220. A căror față urîță nimeni n'ar pute-o spune.

Dar' tot își țînă curagiul, pînă când se întîlni

Cu un porc mare de casă, ce pe 'nainte-i fugi.

Atunci însă trîcnî tare, dar' iute-și veni în fire,

Căci e porcul ca toți porcii, cunoscu-l dînr'o privire.

225. Dar' eată 'n șanț o albeață, nu era zare de lună,
Nu, căci luna e aproape lîngă deal, vrînd să apună,

Ci era ființă vie, căci se vîlta 'ncetinel
Și plîngea oftînd amarnic, de-ți era milă de el.

— „Oare ce-i? — cugeta 'n sine, dascălul cuprîns de frică, —

230. „E om sau vr'un pui de diavol, sau de unde-acesta pică?

„Ce caută în șanț aice? și cu ce scop a venit?

„Vai, amărîtul de mine! că eu-s cel nenorocit,

„Căci om nu poate să fie; ce-ar căuta noaptea aice?

„Apoi uite haina albă, de pe el par'că străluce.

235. „E diavol de bună seamă, vrea să mă prîndă în ghîră,

„La Lucifer să mă ducă, căci el după oameni sbîră.

„Ăsta-i lucrul popei nostru; Florea lui să-i mulțumească,

„Dacă chiar' acum Florica dorul n'o să-l împlinească.

„Sărăcuțe Filimoane! tu cel urgisit de soarte!

240. „Ce-ai ajuns tu, biet! pe lume, chiar acum să pici la moarte,

„Cînd viața 'ți-e mai dragă, cînd Florica cea frumoasă

„Te-asteaptă cu gura caldă și cu inima duioasă,

„Și moartea cea mai urîță, moartea cea mai de ocară,

„Popa tău să te arunce în a diavolului ghîră.

245. „Aș cerca 'napoi a 'ntoarce, dar' 'mi-e frică că m'ajunge,

„Căci e drac, și-apoi ca dracul cine 'n lumea asta fuge?

„Dar' ce-ar ăce și Florica? ce-ar gîndi atunci de mine,

„Să mă 'ntorc cu mîna goală? ce-aș face eu de rușine?

„Ba nu, asta n'o voi face; voi cercă să ved ce este?

250. „Fie om, fie și diavol, să ved de ce s'amăresce?

„Căci dacă-i om ca și mine, atunci fac o faptă bună,

„Ear' de-i diavol, tot atîta, ghiarele pe min' să-și pună.“

Corpul lui sec de putere tremura ca de-un vînt mare;

Se simția perdut din lume, n'avea modru de scăpare.

255. Lîngă șanț fiind aproape, curagiu și putere prîns,

Își făcu cruce cu mîna și cu sânge rece ăce:

„De ești diavol, peri de-aici, căci un creștin îți vorbește,

„În numele celui Tare, cel-ce toate stăpînesce,

„Ear' de ești om dintre oameni, te scoală de sub albeață

260. „Și-ți ridică în sus capul, să privesc la tine 'n față.“

— „Du-te, drace, — îi răspunde, — du-te în a voastră țeară,

„Pentru-ce-ai venit la mine? pentru-ce te-ai întors eară?

„Am gîndit că scap de tine, am gîndit că-ți cauți de cale,

„Dar' vîd că-i cu neputință, să scap din ghiarele tale.“

265. — „Nu vorbi vorbe deșerte; de ești om, caută la mine

„Și te vei convinge 'ndată, că nu-s drac, ci om ca tine.“

— „Ba ferească sfîntul soare! eu nu voi privi la tine,

„Căci nu știu a bună seamă, gîndesci rău sau gîndesci bine.

„Dacă ești creștin ca mine, mărturisește-ți credința,

270. „Inima-ți s'o pot pătrunde și să-ți vîd bunăvoința.“

— „Ean ascultă dară, frate, căci și eu-s creștin ca tine:

„Cred într'un Dumnezeu singur, cred în trei fețe divine,

Cât pentru fabrici, abia s'a înființat vre-una mai însemnată, afară de fabricile de spirt și de mori. Astăzi se luptă și aceste cu perirea, își scad producțiunea și așteaptă ajutor dela stat.

„Speram, că ni se vor deschide noue izvoare de câștig, și cele vechi au fost sicate. Clasa agricultorilor, care atunci era bogată, astăzi se luptă cu criza. Vechea clasă de proprietari de mijloc a fost pe jumătate ruinată. Întreaga clasă a proprietarilor poartă sarcina dărilor strivitoare, ear' cea mai roditoare parte a șesului unguresc e inundată de Tisa, pe care neglijența organelor guvernului au făcut-o neînfrănată. Dările au fost urcate în mod de necreșt, averea națională a scăzut, datorile statului s'au sporit la o sumă enormă.

„Morală publică e sdruncinată, conștiințele au devenit venale, oamenii se pot cumpăra. La alegeri nu hotărăsece tăria convingerii, ci mâncarea, beutura și amenințările. Dilapidările au ajuns lucruri de toate dăile; viața și-a pierdut toată valoarea, și sinuciderile se ivesc în mase.”

Mai scim acum, cât de rău stau aședămintele de cultură ale Maghiarilor, pentru care statul cheltuesce sume atât de enorme, cum profesurile sunt mai ales sinecure pentru invalizi întrați în grația guvernului și cum falimentele teatrelor, în ciuda marilor subvențiuni, devin adese-ori un fel de epidemie.

Foarte firesce, căci noi ajungem la ruină, fiindcă se ia mereu dela noi și nu ni se dă nimic în schimb, ear' Maghiarii se ruinează, fiindcă statul i-a deprins a trăi pe nemuncite, din roadele muncii altora.

Și poporul, care-a adus lucrurile aici vrea ca lumea să-l mai socotească capabil de a fi „avantgarda lumii culte” spre Orientul european!

Încă odată: *nu Maghiarii ei singuri, ci noi popoarele din regatul ungar toate împreună, și numai toate împreună, și numai unite cu credință și cu alipire împrejurul Casei de Austria* putem să ducem mai departe cultura, pe care am primit-o și o primim încă și astăzi dela Germani.

Dacă noi înșine nu ne vom înțelege între noi, ca să lucrăm împreună, dacă noi ne vom paralisa, precum ne paralisăm unii pe alții, ori Germanii vor propaga ei înșiși și în Orient cultura, pe care au propagat-o la noi, ori popoarele din Orient se vor ridica, precum au început a se ridica, de-asupra noastră, căci lumea merge înainte după legi neîndurate și istoria trece peste aceia, care nu știu să profite de împregiurări atunci, când ele le sunt priincioase.

Sunt frumoase, dar' sunt deșerte ilusiunile, pe care și-le face înalta aristocrație din regatul ungar despre rolul ce-i este rezervat în istorie. Atunci, când s'a aruncat în brațele poporului maghiar și s'a pus în conflict cu toate celelalte popoare din regatul ungar, ea a renunțat la rolul, pe care putea să-l aibă, căci s'a pus în fruntea unui element, cu care nu poate să ajungă departe, nu nici chiar până la hotarele acestui regat. Numai făcându-se mijlocitoare între popoarele din regatul ungar, numai ridicându-se mai presus de toate celelalte clase sociale, nu-

mai fiind ungară, aristocrația ar fi putut să aibă rolul, la care aspiră: atunci când s'a făcut națională maghiară, ea a devenit impotentă, căci s'a pus în conflict și cu Occidentul și, mai ales cu Orientul.

Revistă politică.

Sibiu, 7 Iunie st. v.

Nouele propozițiuni ale guvernului român în privința convenției comerciale austro-române se află deja în Viena și s'au predat ambelor ministerii de comerț din Viena și Budapesta spre studiere. Elaboratul guvernului român conține numirea acelor articole, cu privire la care România e aplecată a se lega, și totodată cifrele pozițiunilor vamale, pe care România le-ar acorda pentru aceste articole. Eată ce scrie „Neue Freie Presse” despre aceste propozițiuni: „Propozițiunile române nu sunt încă în toate amănuntele lor cunoscute, dar' cu părere de rău trebuie de pe acum să constatăm, că cuprinsul acestor propozițiuni nu e mulțumitor pentru interesele exportului austro-ungar și că pe această basă nu ne putem aștepta la o înțelegere apropiată. Din alusiunile foilor românești se poate concluda, că România nu arată de loc o prevenire corespunzătoare în special față cu pielăriile, lemnăriile și funăriile ordinare austriace și față cu așa numitele articole brașovenesci. Conferența austro-ungară nu se va întruni în această afacere, ci se va trimite la București un răspuns în scris, după-ce cele două ministere de comerț își vor fi dat părerile despre propozițiunile române.”

Regența bulgară face toate pregătirile pentru întrunirea marelui Sobranie, care e convocată pe ziua de 3 Iulie n. Reclamațiunile lui Riza-Bey, care pretindea amânarea convocării, n'au avut nici un rezultat și astfel parlamentul bulgar se va întruni în sfârșit la 3 Iulie n. Se pare că regenții sunt deja în curat și cu proiectele ce vor să le prezenteze adunării naționale. Se vorbește anume, că Sobraniei are să se prezenteze un proiect, în urma căruia în locul regenței de până acum să se institue un regent, care va fi însărcinat cu administrarea țerii și cu executarea legilor. Regența are în vedere pentru acest post doi candidați: pe Aleco-Pașa și pe Strecker-Pașa.

Relativ la cestiunea alegerii de principe s'a fost semnalat dăile trecute din Sofia, că prințul Alexandru de Battenberg a declarat, ca cu privilegiul eventualei alegeri de principe bulgar Sobrania să nu reflecteze de loc la persoana lui. „Morovsca Orlice” publică acum următorul schimb de depeșe ce s'a întâmplat din acest incident între Stoiloff și prințul Alexandru. Stoiloff se fi trimis prințului următoarea depeșă:

„Alteței Sale Alexandru Battenberg în Kissingen. Cu privilegiul călătoriei sale prin Bulgaria și Rumelia-orientală, regența bulgară a

primit convingerea, că poporațiunea civilă și mișcarea în credință la intenția, de a chema pe Alteța Voastră la guvern. În urma însărcinării primite dela regență, întreb, ce atitudine luați Alteța Voastră față cu candidatura pentru tronul bulgar?”

La aceste se fi răspuns prințul Alexandru:

„Dr. Stoiloff, Viena. Deși foarte îmbucurat și onorat prin credință, pe care o păstrează națiunea bulgară suvenirului guvernării mele, trebuie să declar, că eu n'as accepta o candidatură oficială și rog pe regență și pe guvern a mă exclude dela orice combinațiune.”

„Diarului „Tems” i-se scrie din Petersburg, că atitudinea Rusiei privitoare la Egipt nu e de loc o atitudine neprevădută. O circulară de a lui Giers din anul 1882 a declarat, că cestiunea egipteană nu se poate rezolva la nici o întemplantare fără de concertul european. Rusia, — continuă scrisoarea diarului în cestiune — e firm hotărâtă să-și mențină nealterate drepturile sale. Cestiunea afghană formează un element important pentru mersurile, cu care va sta în fața veletăților Englierei. Se poate însă folosi și de pozițiunea sa strategică din Armenia; dela Cars se poate ușor îndrepta în contra Bosforului ori în contra Eufratului în acea di, când ar vedea, că Engliera se încearcă să restorne echilibrul puterilor și al situației din Orient în detrimentul Rusiei.

Săptămâna viitoare e consacrată în Anglia jubileului reginei Victoria. Afară de Marți, adevărata di festivă, casa de jos nu-și va întrerupe ședințele în acea săptămână. Raportul despre billul penal iritic se așteaptă pe Luni. La 1 Iulie se va raporta apoi asupra acestui bill și în casa de sus.

Correspondențe particulare

ale „Tribunei”.

Alba-Iulia, 17 n. Iunie 1887.

Astăzi s'a săvârșit aici alegerea sau mai bine diș numirea de deputat dietal, căci dintre 450 alegători ai orașului liber reg. Alba-Iulia, 10 persoane numiră de deputat dietal pe Dr. A. Mohai, care și până acum în restimp de un an reprezentase acest oraș în dieta din Budapesta. Pasivitatea se încuibă și la cetățenii de alte naționalități, căci după curentul de a di ei nici că mai simt trebuința, a se presenta la alegeri măcar în formă de aderență, de care aici acum nici vorbă nu este, deoarece-ce bieții alegători se și tem a-și mai da pe față simțimentele. Spre ilustrarea mai drastică a opiniunii ce domnesce în cercurile burgheșiei de aici poate servi enunțațiunea unui neguțator creștin, care sta a di în timp ploios înaintea prăvăliei sale și cu fața posomorită privia la unicele trei flamure scoase la iveală cu privilegiul acestui act solemn; el dișe unui cunoscut, care trecea pe acolo: „eată domnule! flamurile cele mici s'au făcut ghem, ear' pe flamura cea mare coloarea nevinovăției s'a roșit de rușinea ce ne-a ajuns a di.” Nu persoana deputatului a cauzat acest strigăt, ci modul, cum la noi se tractează cu oamenii și cum se folo-

sesce toată puterea oficială pentru a înăduși în cetățeni libera gândire și pornire.

Ca exemple le-a servit pățania unui comisar de drum, un Rutean inofensiv, care fusese de mulți ani în acest ținut. Cu ocaziunea unei petreceri în birt s'a lăudat că și el e de un sânge cu primarul orașului și îi scie limba. Această declarațiune nevinovată i-a fost luată în nume de rău; ca să-i facă necaz l-au denunțat la locurile mai înalte drept daco-românist și fu transferat în Nordul Ungariei.

Un paler român, reprezentant în comunitatea orașenească, folosindu-se de o limbă mai liberă în afacerile comunale, sub un pretext nebasat fu denunțat ca criminal, și apoi decursul cercetării fu folosit pentru a-l elimina dintre membrii comunității. Sunt multe întemplantări de această natură, din care cauză ori-ce gândire mai liberă este exclusă și persecutată.

Acesta este terorismul, care ar trebui să-l combată „Koložvár”, căci atinge chiar neamul, care în localitatea aceasta mai nu mai numără oameni cu cugetare liberă, și chiar în cauză de alegeri noi mai sunt consultați și cu atât mai puțin considerați. Filiala „kultur-egylet”-ului comandă acum aici. Ea și-a înființat foaia „Gyula-fehérvár”, cu al cărui ajutor sperează a înăduși și în celelalte naționalități ori-ce mișcare liberă.

Această foaie, de când cu povoiul întemplantat aici, mai în toți numerii sei se ocupă a constata întrelăsările comise în trecut și a da sfaturi pentru înecungurarea unei alte catastrofe. Tot în acel timp scrie un Român sub numele de „Aristide” la o foaie românească și se plânge de necazul oamenilor, cauzat prin neglijența autorității administrative și imploară ajutorul conaționalilor români pentru ajutorarea nenorocitelor familii române din Alba-Iulia, cari în cea mai mare parte sunt exclusiv mai mult păgubite, căci stratele locuite de Români sunt cele mai neglese prin autoritatea orașului, până când spre facerea pieței și a unor strade din centru s'au cheltuit din bunul comun preste 100,000 fl., dar' suburbiilor locuite de Români nici o grije nu se dă — ci în dricul verei poți să înnoți în noroiu prin acele părți ale orașului.

Strigătul pentru ajutor pe seama Românilor atât a înfuriat pe cameleonii dela „kultur-egylet”, încât au decis, ca cu toate armele și chiar și cu cele mai neonestă să înăbușească această voce ce ese din o inimă curată. S'au luat la întrebuintare cele mai urite expresiuni, de care băjbăie limba maghiară — cele mai aventuroase denunțări contra acelei corespondențe și chiar la prima întimpinare și-a exprimat firma convingere, că acela nu va mai cuteza a scrie ceva contra acelor clicăși, căci elementul român din Alba-Iulia are să mulțumească existența sa străinilor sei concetățeni, ear' nu vigurosității lui, nici conducătorilor lui.

Mai multe s'au diș la adresa Românilor cu acea ocaziune, ceea-ce în un jurnal condus de oameni onestă nici odată nu ar fi putut să încapă în coloanele unui jurnal.

Se vede, că inteligența română din Alba-Iulia e cuprinsă de un mare indiferentism, încât de vre-o 2—3 săptămâni nu a avut timp a se reculege pentru un afront în această materie, ci se simte poate foarte afectată de aceste lovituri date unui Român. E treaba d-lor a se simți măgulii, însă Aristide — omul naibii

„Una-i Tatăl, alta-i Fiul, a treia-i Duhul cel sfânt;
„Cred în sfinții, cari odată au fost și ei pe pământ.”
275. — „Acum cred”, — albeața dișe, și în sus se ridică,
Dar' cât ce zări pe dascăl, la pământ ingenuchiă:
„D-ta ești domnul dascăl, dumniata scăparea mea,
„Acela, căruia însumi am vrut să-i fac faptă rea;
„Părintele e de vină, eu i-am fost numai unaltă,
280. „Pentru care slăbiciune mi-am luat a mea răsplătă.
„Te rog deci cu plecăciune și cu fața umilită,
„Să-mi ierți păcatul cel mare, fapta cea nesocotită.”
— „Aha! D-ta ești fătul! cum m'am înfricat de tare!
„Ce-ai căutat aice noaptea și pentru-ce ceri iertare?”
285. — „Vai, mi-e și rușinea spune, n'am făcut vre-un lucru bun,
„Dar' acum tot atata, sunt dator ca să-ți-o spun:
„Ai vădut mai în deseară, când ne-am sculat dela masă,
„M'a minat domnul părinte săduc cheile de-acasă,

„Dar' mi-a ncredințat în taină, o faptă urită mie,
290. „Care-a diș — de n'o voi face, mă țipă din crâsnicie;
„Eară eu, cu minte slabă, la poruncă mă supun,
„Și mă duc, mă duc la rele, ca copilul cel nebun.
„S'a fost mâniat adecă, c'ai fost pețit pe Florica,
„Ear' a lui dulce nădejde ai făcut-o de nimica;
295. „Deci și-a pus un gând în minte, gândul să zădărnicească
„Logodna de astă seară, ca să te mai sfătuească.
„Și anume să te spariu cu această haină albă,
„Când vii ca să duci de-aicia molitvelnicul din ladă.
„Dară Dumneșu din ceruri îmi și dăruie răsplătă
300. „Pentru-a mea nesocotită, pentru-a mea mârșavă faptă,
„Căci când eram chiar aproape de cireșul cel de vară,
„Nu știu ce-am vădut nainte-mi, cu limba scoasă afară,
„Am tulit-o deci la fugă, dar' am cădut preste-o cruce,
„Nu știu cum și nu știu unde, dar' ceva rău că mă duse;

305. „Era drac de bună seamă, căci el mă ținea călare
„Și fugia cu mine n' spate, ținând drept cătră răsvoare;
„Eram ca fără viață, inima-mi răcise toată,
„Gândind, că dracul mă duce cătră lumea ceealaltă;
„Când la șanț însă-ajunserăm nu știu ce-a vrut, ce n'a vrut,
310. „Dar' în vėzduh sărind tare, eu chiar în șanț am cădut.
„Și așa am stat aicia în dureri și mare chin,
„Până-mi desvėluu mintea, auzind că ești creștin.
„Aibi îndurare de mine, și-mi dăruiesce iertare,
„Că-ți voi fi slugă plecată, pururea cu ascultare.”
315. — „Pentru mine-ți dau iertare, să te ierte Dumneșu;
„Căci acela-mi dete mâna, cât nu mi-se întemplantă rău.
„Haidem amėndoi acum să intrăm în țințir,
„Să scoatem cartea afară, cătră casă să grăbim,
„Căci acasă ne așteaptă cu mesele așternute,
320. „Cu fripturi și aluaturi și cu canele umplute.”
În biserică intrară, molitvelnicul aflară,
Eară crâsnicul ascunse haina albă n' iarbă-afară.

Cătră casă se grăbiră; luna încă răsărise,
Deci ei nu mai purtau frică. Dascălul atuncia dișe:
325. — „Spune-mi, crâsnice, vădut-ai pe dracul în astă seară?”
— „Dar' ce limbă-a fost aceea lăngă cireșul de vară?”
— „Am vădut-o foarte bine, n'a fost limbă, ci o floare.”
— „D'apoi cin' m'a dus în spate, cine m'a purtat călare?”
— „Nici acela n'a fost dracul, nici nu cugeti tu că cine:
330 „A fost porc mare de casă, l-am vădut eu foarte bine.
„Dracii au pierdut puterea, care au avut-o n' lume;
„Drac e credința deșecartă, drac e numai după nume;
„Singur ochiul te înșeală și mintea își nălucisce,
„Dar' de drac e numai vorbă, de drac e numai poveste.”
335. Ajunseră într'aceea acasă în pace bună,
Făcură încredințarea și-și petrecură împreună,
Cât fu noaptea toată nteagă, până n' zori de dimineată,
Nesciind nime nimica, ce s'a ales din albeață.
Grădisce, 12 Iunie 1887.

— nu i-a lăsat fără răspuns, și a făcut atent pe unul dintre redactori, ca să-și răfuiească datoria sa față cu națiunea, care l-a ridicat cu stindardii, până-ce a ajuns în pozițiune, ca el să devină redactor la o foaie a „kultur-egylet“-ului maghiar!

Aci nici un răspuns nu se dă, dar' pentru aceea de nou se atacă persoana corespondentului fără nici o basă, și până când redacțiunea lui „Gyulafehérvár“ îl descrie în mod de om fără avere — fără cultură — fără inimă pentru binele comun — redactorii acelui jurnal denunță pe la judecătoria și în conveniri maghiare pe un avocat român ca identic cu „Aristide“. Se înțelege, că 'și-a alesu pe cel mai neaoș Român, căci pe ceilalți nu-i consideră de bărați — măcar tare se înșeală d-lor, căci aci sunt și alți bărați rezoluți, cari nu se pot intimidă prin fanfaronadele celui făt, numit „Gyulafehérvár“. Dacă i-a cuprins greața pe redactorii acelui jurnal pentru provocarea la răfuială a unuia dintre ei, acel unul va ști cum îl va aprea neamul românesc, ca pe unul, care 'și-a dat numele de figură la o coalițiune contra poporului român. Nu se simtă ceilalți doi redactori așa de învăpăiați pentru colegul lor, căci ei din neamul românesc au căpătat numai o creangă uscată, care în veci nu va mai aduce roade, și dacă neamul român nu ar număra între aleșii sei pe „Aristide“ (de ceea-ce mă îndoiesc), apoi anumit că nici odată pe acel redactor nu l-a socotit de atare, afară de cei-ce voră a întemeia „Viitorul“ nepransic — și cădură cu rușine.

Precum știu eu „nici unul dintre Români de aici nu poate a se subsuma sub epitele aruncate de foaia „Gyulafehérvár“ asupra lui „Aristide“.

E greu lucru a nu te demite la „satiră“, când cei trei redactori din trei neamuri și cu trei religii vin a promite înfrățirea și ei se declară de liberali nefalsificați, măcar că fiesce-care a trecut în tabăra străină de originea lor. La fenomenul acestă străin eu, că unde poate fi credința cu atari oameni?

Poporațiunea română din Alba-Iulia nu poate mulțumi nimica cercurilor oficiale ale autorității orașenești, căci pășunatul și pădurea orașului, fost bun comun, sau dat în arândă la Jidani, și fiesce-care biet plugar român a devenit din cetățean al unui oraș reg. liber jobagiul arândășului și țiva de Simeru este claca arândășilor. Această bunătațe s'a făcut în orașul Alba-Iulia din anul 1878 încoace plus 10% arunc comunal, de care mai nainte nici pomană n'a fost și o datorie flotantă de 20—25 de mii fl., din care sumă pentru cultura Românilor nu s'a dat nimic, ba din contră li-s'a subtras ajutoarele scolare de 200—200 fl. anuali, — cari până la acel an le căpătau.

Cu astfel de stări și porniri la scopurile „kult-egylet“-ului Români nu consimt, și cu „Óvoda“ și alte institute maghiare nu se va pute ajunge efemerul simbol al foaiei „Gyulafehérvár“ conduse de oameni nepricepuți și șovinisti.

Un alt „Aristide“.

Dej, la 14 Iunie 1887.

Ca în toate părțile pe aci domnesc ferberile electorale. Și aci delegații pentru adunarea din Sibiu au convocat pe alegătorii din comitatul Solnoc-Dobăca pe 13 Iunie a. c. la Dej și 'și-au dat seamă despre hotărârile din Sibiu. A fost o adunare frumoasă și mângăitoare. Au fost reprezentate toate cercurile electorale din comitat, chiar și cercul Lăpușului, unde numai în 11 Iunie s'a fost ținut o frecventată și însuflețitoare adunare. Numai cercul Ilendei-Mari a lipsit.

În acest cerc preoții, conducătorii, sarea și lumina poporului 'și-au vândut convingerea, și-au adormit conștiința și adenități de 30 de arginți, plătiți cu moneta sunătoare anticipativă din fondul religios prin candidatul de deputat S... L..., au părăsit turma încredințată lor și s'au pus chiar în diferență cu ea.

După informații sigure se dă, că dl. deputat a recercat pe toți preoții cercului, că cine voese să capete ajutoare din fondul religiosar s'și de rugărilor numai la el și el el și anticipează ajutorul. Și asta s'a și întâmplat. Rugările s'au predat și ajutorul s'a primit. Nu scim ce vor dă la astă delăturare a mersului legal autoritățile noastre bisericești?

Dl. deputat își va recăpăta arginții, dar' Iuda recăpăta-și va onoarea civică și stima poporului, care îi blastemă?

Au fost preoții în frunte cu protopopul Ghelner la Poiana lui S... și au purtat pe umeri pe candidatul, care striga: „Eu facem binele la voi, numai io se trejim!“ dar' spre mângăiere și onoare constătez, că poporul n'a urmat luminătorilor falși, și s'a reținut cu totul dela ceremonia și ospelul candidării.

Și chiar cu dispreț condamnă țerenii purtarea preoților și cu doioșie dă: „Popii numai până-s în biserică sunt cu noi, afară și ei țin cu Domni și cu Ungurii.“

(Pocoii.)

Cronică.

Archiducele Wilhelm a dăruit 1000 floreni pentru inundații din Ungaria.

Numiri. Procurorul superior din Murș-Oșorhei a numit pe diurnistul dela judecătoria cercuală din Mediaș, Iosif Szabó, de scriitor la procuratura reg. din Brașov.

Raportator economic pentru cercul Rodna-vechiă (comitatul Bistrița-Năsăud) a mai fost numit din partea ministerului reg. ung. de agricultură, industrie și comerț: Iosif Bál, locuitor în Ilva-mare.

Alegerile dietale. În orașul Sibiu s'au ales deputați dietali prin aclamațiune în cercul electoral I: Dr. Oscar de Meltz, în cercul electoral II: Henric Kästner. — În Brașov s'au ales candidații partidului național sășesc, Adolf Zay și Ioan Kaisers.

Încât privește decursul alegerilor dietale în cercurile electorale unde locuiesc și Români, primim următoarele detalii: În cercul Orăștiei ținându-se alegerea de deputat dietal în 17 Iunie, s'a ales deputatul de până acum Gustav Emich. Alegerea a decurs fără șgomot, simplu și fără paradă. Nefind contracandidat, oamenii aici nu s'au interesat de actul de alegere. Românii au absentat dela alegere — conform programei dela Sibiu — afară de subalternii administrativi, care sub sistema actuală *nollens volens* trebuie să-și calce pe conștiință și să facă pe voie potestății de stat. Momentul cel mai remarcabil în actul de alegere este pasivitatea absolută a Sașilor, care preste așteptare nu au pus nici un candidat — nici nu s'au prezentat la alegere. — Aci în 17 Iunie n. s'a ales în cercul electoral B. Huedin de deputat, contele Bánffy Béla; contra-candidat n'a fost. Onoare alegătorilor noștri, care au respectat pasivitatea. La alegere au participat preoții din: Chendremal, Petridul-mare cu fiul său, Nadeșul-rom, Retiția și Bociu, cum și învățătorul din Iegăriste; dintre notari: I. Martin din Fildul-mediu, Simeon Pop din Morlaca, G. Farcaș din Butene, I. Capușan din Secuic și Teodor Pop, care s'a făcut de ris probând a toasta. Deputatul fugi cu protopretorul la Gilău încă pe la 1 oară d. a. venindu-le fumul, că acolo partidele s'au luat de cap. Aici nu numai Români, ci și Maghiarii serioși cugetători au rămas pasivi. — În Mediaș fără de nici un șgomot s'a ales de deputat dietal profesorul Iosif Schuster, cu aclamațiune din partea Sașilor. Români nu au fost de față ca alegători.

Despărțământul XI (Selagiu) al „Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român“ și „Reuniunea femeilor române selagiane“ își vor ține adunările generale la 4 August st. n. a. c. în comuna Bucium. Cu acea ocaziune se vor distribui premiile despărțământului pentru un econom începător și pentru învățătorii, cari s'au destins în anul scol. expirat. Se sperază, că ambele adunări vor fi foarte interesante și bine cercetate. Seara se va ține concert și bal cu tombolă.

Despre examenul dela scoala confesională din Gero-Oșorhei ni se scrie din Cluj cu data de 16 Iunie n.: În 3/15 l. c. am fost de față la examenul școlarilor dela scoala gr.-or. din comuna Gero-Oșorhei. Examenul a succedat strălucit. Onoare dlui Iosif Stănescu, parohului local, care ca director al acestei scoale a fost și este totdeauna la culmea misiunii sale, și căruia îi este mai pre sus de toate binele și prosperarea acestei scoale. Nu mai puțin onoare și laudă merită dl. învățător Vasile Vereș, care cu toate că a fost silit să rabde foarte adeseori cele mai mari neplăceri, luptându-se neîntrerupt cu foarte multe neajunsuri, ba fiind silit a rezista și ueltrilor răuvoitoare ale concetățenilor noștri maghiari, și a se lupta în contra puterii covârșitoare a scoalei de stat, totuși și-a împlinit cu scumpătate misiunea sa cea grea. Onoare, dă, acestor doi bravi antepători! onoare întregului popor! în frunte cu curatorul primar, care numai prin cele mai grele încercări și lupte a putut susține scoala aceasta amenințată chiar și cu închiderea; și care în fine a putut să se depărteze dela această festivitate școlară, plini de bucurie, secerând cea mai frumoasă roadă a ostenelelor lor neconținute. În firma convingere, că cu ajutorul lui D-șeu, ca și până acum, așa și în viitor, vor fi în stare și vor pute să susțină acest lăcaș sfânt al științei pentru binele și înaintarea lui proprie, doresc să le ajute atotputernicul pe calea apucată.

Scevola.

Inundațiunea din giurul Seghedinului. Scirile mai nouă spun, că pe întreaga linie de limitație a teritoriului inundat s'a observat o scădere a apei de 4 centimetri. Prin stăvilarul dela Tisa-mică apa curge îndărăt cu o scădere a nivelului de 1 1/2 centimetri. Apa din teritoriul din giurul Szarazér-ului și acum se scoate prin pusei de apă. — În Lele s'au dermat din nou 11 case. Comuna se alimentează din Macău pe se-sele statului.

Influența „culturală“ maghiară în Fiume. Cetim în „Neues Pester Journal“: În Fiume s'a întâmplat Dumineca trecută un scandal de stradă cumplit. Profesorul maghiar Zoltán Szigyártó, a cărui soție a publicat în „Fővárosi Lapok“ feuletonuri din Fiume sub anonimul „Szanday Zsenó“, a fost atacat de către o mulțime de oameni înaintea cafenelei „Europe“ și bătut rău. Este a se mulțumi poliției, care a

intervenit imediat, că „profesorul“ nu a fost masacrat. Scandalul s'a născut din o scrisoare din Fiume publicată în „Fővárosi Lapok“ cu încălțura „Sz. Z.“, care cuprindea expresiuni nedrepte și triviale la adresa femeilor din Fiume. Foaia maghiară din Fiume a dat expresiune nemulțumirii sale cu acea scrisoare, dăcând, că prin publicarea unor astfel de neadevăruri buna înțelegere între Ungaria și Fiume s'ar strica mult; foaia italiană din Fiume „Rivista di Fiume“ publicase însă o traducere italiană a articolului, care a produs apoi o mare mâhnire în contra autorului. În curând s'a aflat, că sub numele anonim „Sz. Z.“ stă ascunsă soția „profesorului“ Zoltán Szigyártó, ear' când acesta Dumineca trecută făc o preumblare pe corso, a fost primit de către unii tineri cu șuerături. Szigyártó își ridică peleria ca în bațocură, ear' tinerii iritați îl urmăriră. Numărul celor indignați creșcea mereu, și în sfârșit mulțimea ajunse pe Szigyártó și începură a-l bate. Atitudinea atacătorilor devenia tot mai amenințătoare și se putea întempla o nenorocire, dacă nu ar fi intervenit poliția în frunte cu comisarul Pollessi, care apoi scăpă pe Szigyártó și pe fratele lui din situația neplăcută. Pollessi îi duse mai întâi la poliție, ear' de aici cu trăsura în locuința lor dându-le sfatul ca să părăsească orașul împreună cu soția și familia lui, dacă se poate încă în seara aceea. Szigyártó ascultă și împlini sfatul primit încă în ziua aceea. — Nu-i vorbă, cinstiți campioni pentru răspândirea „culturei“ maghiare.

Academia Română a ținut ieri ședința publică. Au cetit: Dl. B. P. Hașdeu: Despre cuvintele Romanești și Autina din „Magnum Etymologicum Romaniae“. Dl. V. A. Urechia: Note și documente istorice despre Slobozii. Dl. A. Odobescu: Despre tava inedită de argint din tesaurul descoperit la Cetesci.

Prin focul din Botoșani. — care acum este localizat cu desăvârșire — au fost distruse 1000 de case, între care se află și catedrala.

Eacă amănunte din „Românul“ despre incendiu: Vântul fiind de o violență extremă, întreg orașul a fost amenințat. După cât ni se spune, incendiul a izbucnit ieri, Mercuri, pe la 11 oare dimineața. Partea orașului, care a suferit mai mult este aceea, în care se află prăvăliile, centrul comercial. Biserica Ospenie a fost aprinsă și clopotul a căzut. Sunt vre-o 4 morți și mulți răniți. Pompierii din Iași au plecat la Botoșani cu un tren special. În acest moment incendiul pare a se fi potolit. Numărul caselor distruse se urcă dela 6 sute la 7 sute.

„Românul“ a primit următoarea telegramă din Botoșani: Focul începând din suburbia Calicimea, s'a întins în stradele: Staclaria, podul Lipsăneiei, strada săpătorilor, a străbătut în strada mare, consumând catedrala și toate magazinele din pregiur; s'a întins apoi asupra magazinelor din fața pieții vechi, reducând în ruine toată partea stângă a stradei până la farmacia Smeltz. Au sosit pompierii dela Pașcani, Roman și Iași; cei dela Pașcani s'au făcut remarcăți. Pagube sunt enorme, numărul caselor cu exactitate nu se poate ști, căci focul a mistuit toată partea dreaptă din strada mare pe o suprafață de câteva kilometri. Poporațiunea rămasă fără adăpost. Clasa săracă fără asistență. Desolarea e mare; tristețea ce se vede pe toate fețele inspiră milă; toată partea orașului arsă suflă un puternic jaretec. Vântul începe a zăfca. Sunt temeri de o nouă aprindere. În mijlocul multor case nearse se află materii ardătoare, cari fumează încă. Lipsa apei e foarte simțită; toate forțele, de care se poate dispune, vor fi neputincioase reîncepând vântul cu puterea de ieri.

Mai târziu „Românul“ a primit următoarea telegramă: Focul a reînceput cu multă furie în armenime. Vântul suflă puțin, panica mare, se crede a se pute limita. Constați de visul, până în prezent șese răniți, patru bărați, două femei, unul e mort, sunt la o mie de case arse. Cassele de fier Wertheim au nenorocit mulți bancheri și comercianți. Toate efectele distruse, aurul și argintul din lăuntru topite. Procurorile constată bonurile distruse, sunt multe mii de bonuri rurale reduse în cenușe.

Se dă, că mărfurile arse se urcă la suma de 5 milioane. Maiestatea Sa Regele României a dat 10.000 lei pentru incendiații din Botoșani. Un adjutant regesc a plecat la Botoșani, spre a duce acești bani. Dl. Radu Mihai, ministru de interne, a plecat la Botoșani.

Principele Bismarck e bolnav și starea sănătății e mai rea în zilele din urmă — astfel dă, „Berl. Pol. Nachr.“ Principele Bismarck are dureri nervoase așa încât mai nici o noapte nu poate să doarmă. Medicii îl consultază să părăsească Berlinul și să se retragă dela lucru. Până acum însă nu s'a putut efectui călătoria principelui la țeară, pentru-că boala lui nu permite o iritațiune ce s'ar cauza prin călătorie.

Noul ministru de război în cabinetul Ristic. Ucasul regesc din 16 Iunie n. numește de ministru de război în Serbia pe ministrul plenipotențiar sârbesc de până acum la Petersburg, colonelul Sava Gruici.

În procesul trădătorilor de patrie germani, care acum se pertrăcează la Lipsa, procurorul țării Tessenford a cerut pentru 2 acușați: 2 și 1 1/2 ani închisoare în fortăreață, pentru alți 4: 3, 2 1/2 și câte 2 ani puscărie. Verdictul se va enunța astăzi 14 Iunie n.

Dinamitarzii irlandezi voesc a inscena un exces în decursul săptămânii iubile. Poliția ia măsuri de precauțiune extinse.

23 oameni striviți de o surpătură. În Segoli, lângă Piza, s'a surpat o casă zidită lângă o biserică. 23 persoane au fost strivite de surpătură, între cari se află 8 oameni foarte greu răniți.

O catastrofă groaznică. Se depeșează din Tașkend: Până în 14 Iunie n. s'au scos din ruinele orașului Werny distrus prin cutremur de pământ 950 morți. Aceștia sunt însă numai o parte din jertfele catastrofei. Se crede, că 6000 până 8000 oameni 'și-au pierdut viața, deoarece-ce din poporația orașului de 30.000 suflete lipsesce până acum a treia parte. În total s'au dermat 3260 case. Din aceste preste 2000 erau zidite din peatră. S'au mai dermat 6 biserici rusești, 2 moașce turcești și un templu israelit. Din norocire pe timpul cutremurului nu au fost oameni în aceste localități.

Pentru cei nenorociți prin apă și foc.

Transport din numărul 126: fl. cr. lei 435.39 55.

Colecta dlui Tului Roșiescu din Cluj dela următorii creștini și creștine pentru frații nenorociți prin apă și foc: Tului Roșiescu 1 fl., Georgiu Petroviciu 1 fl., Ioan Moldovan 20 cr., Ilie Căpușan sen. 20 cr., Dionisiu Olariu 25 cr., Pantilimon Popu 20 cr., Nicolau Niccoară 10 cr., Teodor Pintea 40 cr., Constantin Nasta 40 cr., Albert Fehér 50 cr., George Danciu 20 cr., Ioan Roman 20 cr., Ioan Pătraș 20 cr., Ilie Căpușan jun. 30 cr., Vasiliu Imbuzan 10 cr., Simeon Măruțu 10 cr., Gligor Arm 8 cr., Costan Crișan 7 cr., Elisa Isacu 1 fl., Ileana Roșca 1 fl., Dochita Purdă 15 cr., Ana Palu 6 cr., Anica Iepure 10 cr., Părasca Salcă 6 cr., Ana Popu 10 cr., Marina Bolea 13 cr., Maria Popu 6 cr., Todora Rusu 7 cr. 8.23 —

Lista de subscripțiune pentru ajutorarea nenorociților frați români de preste munți, a căror avere a fost nimicită prin foc și apă. Colectant Constantin Tălășescu:

Const. Tălășescu în București	—	10
Ecaterina Tălășescu	—	10
Sevastița Nenoveanu	—	10
Anton Nenoveanu	—	10
T. Protopopescu	—	2
Anette Burg	—	1
Alexandru Tălășescu	—	3
Locot. T. Doiculescu	—	3
Pauline Cucu	—	5
Odissea Christidi	—	2
George Mihai	—	3
Aureliu	—	3
Gal. V.	—	3
T. Major	—	3
Bizantiu M.	—	2
G. Dimitrescu	—	2
N. N.	—	1
E. Arendt	—	3
Peppa	—	3
N. N.	—	2
Diaconovici	—	2
X.	—	1
Stefănuț	—	2
E. T. Ionescu	—	2
Ióne	—	2
Ilie	—	1
Grecu	—	2
Gal D.	—	2
Florian G.	—	1
M. Dimescu	—	1
Christ. Costăchescu	—	2
M. Negulici	—	1
Suma	443.62	155.

Contribuiri primese

Administrația ȋarului „Tribuna“.

Serviciul telegrafic

al

„TRIBUNEI“

Budapesta, 18 Iunie n. Resultatul alegerilor e: 179 liberali, 41 independenți, 28 din opoziția moderată, 5 antisemiți, 7 fără partid, 4 de ai naționalităților, 3 balotage. În Baia-de-Criș a căzut Truția față cu Hollaky, care a avut o majoritate de 35 voturi.

București, 18 Iunie n. Regele a dăruit 10.000 lei din cassa privată pentru nenorociții din Botoșani, anunțând inițierea unei acțiuni, în a cărei frunte stă părechea regală.

Londra, 18 Iunie n. Casa de jos. În urma concluserilor privitoare la încheierea desbaterii billului penal irlandez Parneliții au părăsit sala. Articolul 6 a fost primit. Și Gladstoneanii nu s'au mai reîntors apoi în sală. După aceea toți articoli au fost primiți fără votare.

Redactor responsabil: Aurel Popa.

Economic.**Revista agricolă și comercială.**

Extragem din „Voința Națională” următoarele: În mai multe părți ale Europei, ca și ale Americii, agricultura a început să treacă printr-o stare anormală din cauza timpului. În Franța mai din toate părțile agriculturii se plâng de ploile cele prea dese, cari au contribuit la răcirea timpului în Vest, în centru și mai cu seamă în partea de mează-și; din cauza frigului viile au suferit foarte mult, și mai toate semănăturile au întârziat cu o lună în vegetațiune. Se crede până în prezent, că recolta grâului în mează-și va fi mediocră, ear' în alte părți va fi ceva mai bună. Săcarea încă lasă foarte mult de dorit, dar' orțul și ovėsul promit a da o recoltă mai bună.

În Holanda, Belgia și Englitera, timpul a început să devină ceva mai bun pentru o mai bună vegetațiune; asemenea și în Germania recoltele s'au mai ameliorat puțin; ear' în Austro-Ungaria se scie, că revărsarea apelor a făcut cea mai mare daună semănăturilor, cari nu se pot mai mult îndrepta.

Situațiunea recoltelor în Statele-Unite este aproape aceeași de mai înainte; ear' din Chicago se scie, că în mai multe părți recoltele sînt bune și mai cu seamă grânele de primăvară promit o recoltă mai abundantă în raport cu cea din anul trecut.

În România recoltele lasă mai mult de dorit în județele Ilfov, Ialomița și Vlașca, din cauză că în aceste 3 județe repartisarea ploilor a fost neregulată și în același timp neîndestule; pe de altă parte rapia a suferit foarte mult prin acele județe, pe unde ploaia a fost însoțită de grindină.

În resumat s'ar putea dice, că de aci rezultă mai mult urcarea prețului la grâu în târgurile europene. . . .

Târgurile române. Cu cât ne apropiem mai mult de viitoarea recoltă de grâu, cu atât sîntem în drept a spera, că și această recoltă va fi tot atât de bine căutată ca și cea din anul trecut, cu deosebire însă că va fi mai bine plătită, din cauza lipsei ce se simte în recoltele altor țeri, și mai cu seamă în recolta de grâu din Statele-Unite; căci urcarea prețurilor la grâu

în străinătate, ca și în România, s'a atribuit în mare parte, marelui lipse ce se simte din întârzierea recoltelor viitoare și cari nu sînt de loc satisfăcătoare. Acest adevăr din Statele-Unite se afirmă atât din datele particulare, cât și oficiale, și se mai susține, că deficitul în California va fi foarte mare.

„Noi ne-am creșut totdeauna de datorință, — se dice în „V. N.” — a ține în curent pe agricultorii noștri cu aceste cesiuni, ca să nu fie înșelați la vîndarea grâului, de către speculanți, cu scop ca să se mai lase de vechiul proverb „că mai bine s' se vîndă marfa mai curînd decît prea tîrziu”. Acest proverb va fi fost bun odată, însă astăzi nu mai are valoare, pe cît timp sîntem în stare a cunoaște situațiunea producțiunii agricole aproape în toată lumea, și mai cu seamă în țerile, cari ne fac concurență în târgurile europene. Tot astăzi ne găsim stăpîni pe balanța importățiunilor de grâne americane, care a în trecut pe cea din anul trecut cu 10,400.900 de hectolitri; ear' transporturile de grâne pentru Europa la 20 Maiu st. n. s'au urcat la 470,000 de hect., pe cînd stocurile vizibile au atins cifra de 15,560.030 de hect. la aceeași dată.”

Eată în resumat prețul mijlociului, în care s'au vîndut cerealele în portul Brăilei dela 26—30 Maiu.

	Greutatea maximă	Greutatea medie	Greutatea minimă	Prețul maxim la hect.	Prețul med. la hect.	Prețul min. la hect.
Porumb	16 ³ / ₄	61 ¹ / ₂	60	6.85	6.67 ¹ / ₂	6.45
Grâu	58 ³ / ₄	57 ³ / ₄	57 ¹ / ₂	12.40	—	11.70
Săcără	—	—	—	—	—	—
Orz	42 ¹ / ₄	—	40 ¹ / ₂	3.95	—	3.70
Ovės	—	—	—	—	—	—
Meul	—	59	—	4	—	—

(Va urma.)

Piața din Sibiu, 17 Iunie Grâu hectolitru 74—80 chilo fl. 5.60 până fl. 6.40, grâu mestecat 68 până 72 chilo fl. 4.50, până fl. 5.20 săcără 68 până 72 chilo fl. 3.80 până fl. 4.20, orz 58 până 64 chilo fl. — până fl. —, ovės 40 până 45 chilo fl. 2.10 până fl. 2.50, cucuruzul 70 până 74 chilo fl. 4.10 până fl. 4.50, melaial 78 până 82 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, crumpene 68 până 70 chilo fl. 2.30 până fl. 2.50, semînță de cânepă 49 până 51 chilo fl. 4.— până fl. 4.50, mazerea 76 până 80 chilo fl. 5.— până fl. 6.—, linte 78 până 82 chilo fl. 10.— până fl. 11.— fasolea 76 până 80 chilo fl. 4.— până fl. 5.—, păsă de grâu 100 chilo fl. 16.— până fl. 17.—, făină Nr. 3 100 chilo fl. 14.—, Nr. 4 fl. 13.—, Nr. 5 fl. 11.—, slămina 100 chilo fl. 58.— până fl. 60.—, unsoarea de porc fl. 60.— până

fl. 62.—, sîn brut fl. 22.— până fl. 24.—, lumini de sîn fl. 36.— până fl. 38.—, lumini turnate de sîn fl. 46.— până fl. 48.—, săpunul fl. 24.— până fl. 25.—, fîn 100 chilo fl. 1.60 până fl. 1.80, cânepa fl. 32.— până fl. 35.—, lemne pe ars uscate m. cub. fl. 2.— până fl. 3.—, spiritul p. 100 L. % 30 până 32 cr., carnea de vită chilo 40 cr. carnea de vițel 30 până 40 cr., carnea de porc 44 până 48 cr., carnea de herbece — până — cr., ouș 10 cu 15 până 18 cr.

Piața din Mediaș, 16 Iunie. Grâu hectolitru fl. 5.80 până fl. 6.20; grâu mestecat fl. 4.50 până fl. 4.80; săcără fl. 3.50 până fl. 3.60; orz — până fl. —; ovėsul fl. 2.20 până fl. 2.30; cucuruzul fl. 3.50 până fl. 4.75; semînță de cânepă fl. 3.25 până fl. 3.57; crumpenele fl. 1.60 până fl. 2.—; melaial hectolitru fl. 7.— până fl. 8.—; mazerea fl. 5.— până fl. 6.—; fasolea fl. 3.50 până fl. 3.75; linte fl. — până fl. —; chiminul (săcărău) fl. — până fl. 40.—; sîn brut 100 kilograme fl. 18.— până fl. 22.—; lumini de sîn vîrsate fl. — până fl. 40.—; unsoarea de porc fl. 65.— până fl. 70.—; slămina fl. 50.— până fl. 60.—; cânepa fl. 36.— până fl. 38.—; fînul fl. 1.40 până fl. 1.70; săpunul 100 bucăți fl. 20.— până fl. 40.—; spiritul gradul 9 cr.; carnea de vită chilo 30 până 32 cr.; carnea de vițel 30 până 36 cr.; carnea de porc 40 cr.

Tîrgul de rimători în Steinbruch. În 16 Iunie n. s'a notat: unguresci bătrîni grei 48.— cr. până 49.— cr. unguresci grei, tineri 50.— cr. până 50¹/₂ cr., de mijloc 50.— cr. până 50¹/₂ cr., ușori 50.— cr. până 50¹/₂ cr., marfă țerănească, grea 48.— cr. până 49.— cr., de mijloc 49.— cr. până 50.— cr., ușoară 50.— cr. până 50¹/₂ cr., românesci de Bakony, grei 49¹/₂ cr. până 50.— cr., transito de mijloc — cr. până — cr. transito ușori — cr. până — cr., transito sîrbesci grei 49.— cr. până 49¹/₂ cr., transito de mijloc 49¹/₂ cr. până 50.— cr., transito ușori 49¹/₂ cr. până 50.— cr., îngrășați cu ghindă — cr. până — cr. per 4% cumpînți la gară.

Bursa de București.

Cota oficială dela 16 Iunie st. n. 1887.

Renta amort. (5%)	Cump.	94.—	vînd.	95.—
Rur. conv. (6%)	—	83.40	—	—
Act. de asig. Dacia-Rom.	—	—	—	—
Banca națională a României	—	—	—	—
Impr. oraș. București	—	32.—	—	37.—
Act. de asig. Națională	—	—	—	—
Credit mob. rom.	—	—	—	—
Scrisuri fonciare urbane (5%)	—	87 ³ / ₄	—	88 ³ / ₄
Schimb 3 luni	—	—	—	—
Societ. const.	—	128.60	—	—
Aur	—	14.50	—	14.80

Cursul pieței din Sibiu

din 18 Iunie st. n. 1887.

Hârtie-monetă română	Cump.	8.66	vînd.	8.70
Lire turcesci	—	11.30	—	11.35
Imperiali	—	10.30	—	10.35
Ruble rusești	—	1.13	—	1.14

Bursa de Budapesta

din 17 Iunie st. n. 1887.

Rentă de aur ung. 6%	—
„ „ hârtie „ 4%	102.—
„ „ hârtie „ 5%	88.—
Imprumutul căilor ferate ung.	151.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	97.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	116.50
Bonuri rurale ung.	104.50
„ „ cu cl. de sortare	104.25
„ „ bânățene-timșene	104.50
„ „ cu cl. de sortare	104.25
„ „ transilvane	104.50
„ „ croato-slavone	—
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	99.—
Imprumut cu premiu ung.	122.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	122.75
Renta de hârtie austriacă	81.25
„ „ argint austriacă	82.50
„ „ aur austriacă	112.25
Losurile austr. din 1860	136.50
Acțiunile băncii austro-ungare	883.—
„ „ de credit ung.	286.75
„ „ „ austr.	283.80
Argintul	—
Scrisuri fonciare ale institut. de cred. și ec. „Albina“	102.—
Galbeni împărătesci	5.95
Napoleon-d'ori	10.04
Mărci 100 imp. germane	62.20
Londra 10 Livres sterlingi	126.70

Bursa de Viena

din 17 Iunie st. n. 1887.

Renta de aur ung. 6%	—
„ „ hârtie „ 4%	101.90
„ „ hârtie „ 5%	88.—
Imprumutul căilor ferate ung.	151.25
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	97.60
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	127.50
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (3-a emisiune)	116.—
Bonuri rurale ung.	104.60
„ „ cu cl. de sortare	104.60
„ „ bânățene-timșene	104.50
Bonuri rurale ung. cu cl. de sortare	104.50
„ „ transilvane	104.60
„ „ croato-slavone	104.60
Despăgubire pentru dijma ung. de vin	99.40
Imprumut cu premiu ung.	121.50
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	122.75
Rentă de hârtie austriacă	81.40
„ „ argint austriacă	82.75
Rentă de aur austriacă	112.70
Losuri austr. din 1860	136.90
Acțiunile băncii austro-ungare	886.—
„ „ de credit ung.	287.—
„ „ „ austr.	283.70
Argintul	—
Galbeni împărătesci	5.97
Napoleon-d'ori	10.05
Mărci 100 imp. germane	62.20
Londra 10 Livres sterlingi	126.60

Publicațiunile „Cancelariei Negruțiu“

în Gherla — Sz.-Ujvár — Transilvania.

[432] 31

„**Amicul Familiei.**” Diar beletristic și enciclopedic-literar cu ilustrațiuni. Cursul XI. — Apare în 1 și 15 și a unei în numeri câte de 1¹/₂—2¹/₂ coale cu ilustrațiuni frumoase; și publică articoli sociali, poesii, romane, romanuri, suveniri de călătorie ș. a.; — mai departe tratează cesiuni literare și științifice, cu reflexiune la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune vieța socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiuni din patrie și străinătate; și prin umor dulce și satiră aleasă nisuesce a face câte o oară plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste tot nisuesce a întinde tuturor indivișilor din familie o petrecere nobilă și instructivă. — Prețul de prenumărațiune pe anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci — lei noi, plătibili și în timbre postale.

„**Preotul român.**” Revistă bisericească, scolastică și literară. Cursul XIII. — Apare în broșuri lunare câte de 2¹/₄—3¹/₄ coale; și publică articoli din sfera tuturor sciințelor teologice și între acestia mulțime de predice pe Dumineci, sîrbători și diverse ocațiuni, — mai departe studii pedagogice-didactice și științifice-literare. — Prețul de abonament pe anul întreg e 4 fl., — pentru România 10 franci — lei noi, plătibili și în bilete de bancă și în timbre postale.

Poterea amorului. Novă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 20 cr.

Idealul pierdut. Novă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Opera unui om de bine. Novă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețul 15 cr.

Fântâna dorului. Novă populară de Georgiu Simu. Prețul 10 cr.

El trebuie să se însoare. Novă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțiu. Prețul 25 cr.

Branda sau nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoș. Novă istorică națională. Prețul 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioan Tanco. Prețul 30 cr.

Probitatea în copilărie. Schiță din sfera educațiunii. După Ernest Legouvé membru al academiei franceze. Prețul 10 cr.

Herman și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețul 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragedie în 5 acte, după Euripide tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețul 30 cr.

Petulantul. Comedie în 5 acte, după August Kotzebue tradusă de Ioan St. Șiucluțiu. Prețul 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicora prof. gimnas. — Cu portretul M. S. Regina României. Prețul 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Ruticescu. Un volum de 192 pagini, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețul redus (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafiri și vioarele, poesii populare culese de Ioan Pop Reteganul. Un volum din 14 coale. Prețul 60 cr.

Tesaurul dela Petroasa sau Cloșca cu puile de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețul 20 cr.

Apologie. Discusiuni filologice și istorice maghiare privitoare la Români, înveritate și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paul Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincăi. Prețul 30 cr.

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere înveritate și apretiată de Dr. Grigoriu Silași. (Op. complet.) Broșura I, II și III. Prețul broș. I, II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Toate trei împreună costau 1 fl. v. a.

Biblioteca Săteanului român. Cartea I, II, III, IV. cuprind materii foarte interesante și

amuzante. Prețul la toate patru 1 fl., — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii foarte interesante și amuzante. Prețul 30 cr.

Colectă de rețete din economie, industrie, comerț și chemie pentru economi, industriași și comercianți. Prețul 50 cr.

Economia pentru scoalele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețul 30 cr.

Îndreptar teoretic și practic pentru învățământul intuitiv în folosul elevilor normali (preparandiali), al învățătorilor și al altor bărbai de scoală de V. Gr. Borgovan, profesor preparandial. Gherla. Imprimăria „Aurora.” 1885. Prețul unui exemplar cu porto francat 1 fl. 80 cr. v. a. Devisa acestui op e: „Tot ce putem arăta, să arătăm pruncilor!” și în literatura noastră pedagogică abia aflăm vre-un op întocmit după lipsele scoalelor noastre în măsura în care este acesta! pentru aceea îl și recomandăm sprijinirii publicului român mai ales directorilor și învățătorilor ca celor în prima linie interesați.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De Vas. Gr. Borgovan. Prețul 30 cr.

Manual de gramatica limbei române pentru scoalele populare în trei cursuri de Maxim Pop, profesor la gimnasiul din Năsăud. — Manualul acesta este aprobat prin înaltul minister de culte

și instrucțiune publică cu rescriptul de datul 26 Aprilie 1886 nrul 13193. — Prețul 30 cr.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebreale, urmate de iertăciuni, epitaful ș. a. Prețul 50 cr.

Cele mai ieftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarul sufletului. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci foarte frumos ilustrată. Prețul unui exemplar broșurat e 40 cr., legat 50 cr., legat în pînă 60 cr., legat mai fin 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de lux 1.50—2.50.

Micul mărgăritar sufletesc. Cărtică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumos ilustrată, pentru pruncii scolari de ambe sexe. Cu aprobarea jurisdicțiunii sup. bisericesci. Prețul unui exempl. broșurat e 15 cr., — legat 22 cr., legat în pînă 26 cr.

Cărtică de rugăciuni și cântări pentru pruncii scolari de ambe sexe. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar trimis franco e 10 cr.; — 50 exemplare costau 3 fl.; 100 exemplare 5 fl. v. a.

Visul Prea Sănteii Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmat de mai multe rugăciuni frumoase. Cu mai multe icoane frumoase. Prețul unui exemplar spedit franco e 10 cr., 50 exemplare 3 fl., 100 exemplare 5 fl. v. a.

Tot acolo se cumpără ACTILE TUTUROR institutelor de credit și economii și se schimbă cupoanele aceloră cu trei luni înainte de scadența lor.